

HRACÍ KARTY – VÝHODY A NEVÝHODY OBALŮ NA NÁPOJE

PET LÁHVE

1

CO VŠE SE DÁ VYROBIT
Z POUŽITÉ PET LÁHVE?
JMENUJ 5 KONKRÉTNÍCH PRODUKTŮ.

PET LÁHVE

2

CO ZNAMENÁ ZKRATKA RPET?

PET LÁHVE

3

PROČ BYCHOM MĚLI SEŠLAPÁVAT
PLASTOVÉ LÁHVE, NEŽ JE DÁME
DO KONTEJNERU?

PET LÁHVE

4

VYPLATÍ SE PET LÁHVE RECYKLOVAT?

<p>Jedná se o materiál, který vznikl recyklací PET láhví. Z materiálu rPET se vyrábějí nové obaly – nejčastěji nové PET láhve (tedy rPET láhve) nebo obaly na čisticí prostředky a kosmetiku.</p> <p>2</p> <p>Doplnění odpovědi: Materiál rPET pochází z vytríděných PET láhví, které se nadrtí a properou. Během tohoto procesu se odstraní víčka a etikety od PET vložek. PET vložky jsou druhotnou surovinou, kterou lze přímo využívat při další výrobě nebo se z nich ještě tvoří regranulát pro výrobu recyklovaných PET láhví. V obchodech dnes najdete plastové obaly na potraviny, čisticí prostředky nebo kosmetiku, které jsou již plně vyráběny z rPET materiálu, u některých jde o poloviční nebo čtvrtinový podíl. Tento materiál je nejen ekologický, ale i kvalitní.</p>	<p>Například nové PET láhve, oblečení, spacáky, koberce, dětské pleny, nejrůznější textilie, výlisky a výplně do aut, kelímky, misky, hračky, sáčky a tašky, materiál využitelný ve stavebnictví atp.</p> <p>1</p> <p>Doplnění odpovědi: Na použité plasty je třeba se dívat jako na cenný materiál, který nám poslouží pro výrobu celé řady nových produktů. Když to shrneme – láhve se roztřídí na čiré a barevné. Pak se nařežou a rozdrtí na vložky a regranulát. Z regranulátu vznikají nové PET láhve nebo fólie. Z čirých vložek se tvoří technická vlákna, která poslouží k výrobě oblečení, spacáků, koberců, dětských plen atp. Z barevných vložek vznikají černá vlákna a z nich potom nejrůznější textilie, výlisky a výplně do aut. Třídít plasty je velmi důležité!</p>
<p>Ano, navíc je to velmi důležité! Výrobci postupně směřují k tomu, aby jejich PET lahve byly 100% recyklovatelné, což znamená, že veškerý materiál z použitých lahví bude znovu využit.</p> <p>4</p> <p>Doplnění odpovědi: Hlavní výhodou PET plastů je jejich snadná recyklace. Možná budete také překvapeni, že z hlediska dopadů na životní prostředí si PET láhve ve srovnání se skleněnými a hliníkovými obaly nebo nápojovými kartony nevedou vůbec špatně. Při výrobě PET láhví na nápoje je do ovzduší vypouštěno méně uhlíku než při výrobě skleněných nebo hliníkových láhví. Plast je velmi lehký, a proto se při přepravě uvolňuje méně uhlíkových emisí než při přepravě jiných obalových materiálů.</p>	<p>Zmenší svůj objem a do kontejneru se jich vejde víc. Není pak třeba je tak často svážet, a tím šetříme pohonné hmoty, snižujeme produkci skleníkových plynů a chráníme přírodu.</p> <p>3</p> <p>Doplnění odpovědi: Když do žlutého kontejneru budeme vhadzovat nesešlápnuté 1,5 či 2litrové PETky, kontejner bude za chvíli plný, plastu v něm ale moc nebude. Běžný kontejner o objemu 1,1 m³ pojme přibližně 20 až 30 kg materiálu. Zmáčkneme-li PETku, vejde se do stejného kontejneru plastů přibližně 2 až 3x víc. Ve třídě i tuto informaci můžete snadno ověřit, když si nejdříve zkusíte, kolik nesešlápnutých a pak pro změnu sešlápnutých láhví se vejde do vybrané nádoby na sběr odpadu.</p>

SKLO

1

JAKÉ JSOU VÝHODY VRATNÝCH
SKLENĚNÝCH LÁHVÍ?

SKLO

2

JAKOU BARVU MAJÍ
KONTEJNERY NA SKLO?

SKLO

3

JSOU JEDNORÁZOVÉ SKLENĚNÉ OBALY
Z HLEDISKA ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ
DOBŘE, NEBO ŠPATNÉ?

SKLO

4

MUSÍ SE SKLENĚNÉ OBALY
PŘED VHOZENÍM DO KONTEJNERŮ
VYMÝT A ROZBÍT?

<p>Bílou a zelenou.</p> <p>Doplnění odpovědi: Do zeleného kontejneru můžeme vyhazovat barevné sklo, například láhve od vína, alkoholických i nealkoholických nápojů. Vhodit do zeleného kontejneru můžete také tabulové sklo z oken a dveří. Do bílého kontejneru vyhazujte sklo čiré, tedy sklenice od kečupů, marmelád či zavařenin a rozbíté skleničky. Pokud máte kontejner na sklo jen jeden, pak do něj dávejte sklo bez ohledu na barvu. Vytříděné sklo není nutné rozbíjet, bude se dále třídit!</p>	<p>Dají se používat opakovaně, tím se prodlužuje jejich životnost a snižuje zátěž na životní prostředí.</p> <p>Doplnění odpovědi: Výroba skleněné láhve s sebou nese velkou uhlíkovou, vodní a ekologickou stopu. Pokud některé skleněné obaly používáme jednorázově, pak tím přírodě neprospíváme. Pokud však skleněné obaly používáme opakovaně, pak je situace jiná. Prodlužujeme tím jejich životní cyklus. V tom případě můžeme říci, že mezi obaly představují nejmenší zátěž na životní prostředí právě opakovaně použitelné skleněné láhve.</p>
<p>Vytříděné sklo není nutné rozbíjet ani vymývat. Bude se se dále třídit a zpracovávat a přitom se o vymytí a rozbítí postarají na dotřídovacích linkách.</p> <p>Doplnění odpovědi: Univerzálně pro všechny skleněné obaly napříč jejich využitím platí: sklo se nemusí vymývat, stačí obsah vyškrábnout. Můžete ho vytřídít i s částečnými zbytky obsahu, recyklaci ve sklárnách to nevadí. Co se rozbíjení skla týče, ani to není nutné, navíc by to pro vás mohlo být nebezpečné.</p>	<p>Výroba skleněné láhve nebo skleničky je náročná na spotřebu surovin, energie a vody. Pokud tedy používáme skleněné obaly jednorázově, pak tím přírodě neprospíváme.</p> <p>Doplnění odpovědi: Ani recyklace jednorázových skleněných obalů tyto dopady nesnižuje dostatečně. Pokud však sklo používáme opakovaně, pak je situace jiná. Prodlužujeme tím jeho životní cyklus. V tom případě můžeme říci, že mezi obaly představují nejmenší zátěž na životní prostředí právě opakovaně použitelné skleněné láhve. Samozřejmě nemůžeme opomenout, že záleží na tom, kolikrát je skleněný obal použit, jak probíhá doprava a čištění obalu.</p>

NÁPOJOVÉ
KARTONY

1

JAKOU BARVU MAJÍ KONTEJNERY
NA NÁPOJOVÉ KARTONY?

NÁPOJOVÉ
KARTONY

2

JSOU NÁPOJOVÉ KARTONY Z HLEDISKA
ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ DOBRÉ,
NEBO ŠPATNÉ?

NÁPOJOVÉ
KARTONY

3

VYJMENUJ 3 ZÁSADY PRO TŘÍDĚNÍ
NÁPOJOVÝCH KARTONŮ

NÁPOJOVÉ
KARTONY

4

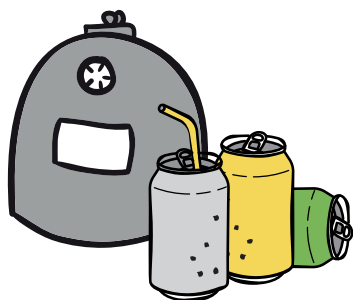

Z JAKÝCH SUROVIN JSOU VYROBENY
NÁPOJOVÉ KARTONY?

<p>S papírovými nápojovými kartony je to komplikovanější. Opakovaně se použít nedají a jejich další slabinou je, že v jejich třídění máme rezervy.</p> <p style="text-align: center;"></p> <p>Doplnění odpovědi: <i>Třídění a recyklace je sice složitější – vyrábějí se totiž z papíru potaženého plastem a hliníkovou fólií, ale i tak z nich získáváme tzv. papírovinu, která může sloužit k výrobě toaletního papíru, papírových tašek, kartonových krabic či obalů na vejce. Směs polyethylenu a hliníku může posloužit k výrobě nábytku, ve stavebnictví například na výrobu střešní krytiny, paliva apod. Pro své dobré izolační vlastnosti se použité nápojové kartony používají také na výrobu stavebních a izolačních desek.</i></p>	<p>Vhazují se do kontejnerů různých barev a tvarů, ale vždy označených oranžovou nálepkou.</p> <p style="text-align: center;"></p> <p>Doplnění odpovědi: <i>Kontejnery nebo jiné nádoby jsou vždy označeny oranžovou nálepkou. Záleží na tom, jak má obec systém sběru nápojových kartonů nastavený. Pokud najdete na nádobě oranžovou nálepku, pak sem patří krabice od džusů, vína, mléka a mléčných výrobků, které je potřeba před vhozením do kontejneru řádně sešlápnout. Nepatří sem „měkké“ sáčky, například od kávy a různých potravin v prášku. Neodhazujte sem ani nápojové kartony obsahující zbytky nápojů a potravin.</i></p>
<p>Papír, plast, kov</p> <p style="text-align: center;"></p> <p>Doplnění odpovědi: <i>Nápojové kartony se vyrábějí z papíru potaženého plastem a hliníkovou fólií. Při jejich recyklaci z nich získáváme tzv. papírovinu, která může sloužit k výrobě toaletního papíru, papírových tašek, kartonových krabic či obalů na vejce. Směs polyethylenu a hliníku může posloužit k výrobě nábytku, střešní krytiny, paliva apod. Pro své dobré izolační vlastnosti se použité nápojové kartony používají také na výrobu stavebních a izolačních desek.</i></p>	<p>(1) krabice není potřeba vymývat, (2) krabici je potřeba pořádně sešlápnout, (3) odstraňovat víčka není nutné.</p> <p style="text-align: center;"></p> <p>Doplnění odpovědi: <i>Před tříděním do nádob určených ke sběru nápojových kartonů není třeba je vymývat, obsah stačí důkladně vyprázdnit. Při vhazování do sběrných nádob je nesmíme zapomenout pořádně sešlápnout, díky tomu v kontejnerech šetříme místo a vejde se do nich mnohem víc odpadu. Můžeme tak přispět i ke snížení frekvence svozu odpadu. Nemusíme odstraňovat ani plastová víčka.</i></p>

KOVY

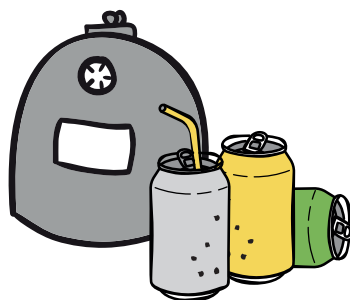
1

JAK SE NAZÝVÁ KOV, KTERÝ
SE NEJČASTĚJI VYUŽÍVÁ NA VÝROBU
NÁPOJOVÝCH PLECHOVEK?

KOVY

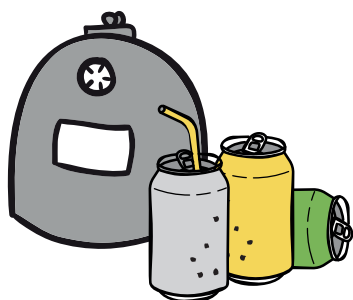
2

JAKOU BARVU MAJÍ
KONTEJNERY NA KOVY?

KOVY

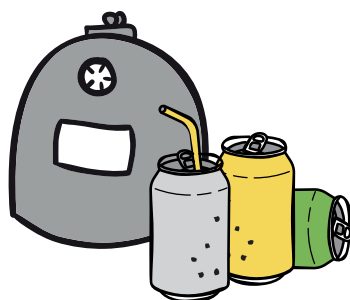
3

JSOU HLINÍKOVÉ PLECHOVKY
Z HLEDISKA ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ
DOBŘE, NEBO ŠPATNÉ?

KOVY

4

PROČ JE VHDNÉ HLINÍKOVÉ
OBALY RECYKLOVAT?

<p>Šedou.</p> <p>2</p> <p>Doplnění odpovědi: <i>Do kontejnerů na kovy patří drobnější kovový odpad, který lze skrz otvor bez problémů prostrčit – typicky plechovky od nápojů a konzerv, kovové tuby, alobal, kovové zátky, víčka, krabičky, hřebíky, šroubky, kancelářské sponky a další drobné kovové odpady.</i></p>	<p>Hliník.</p> <p>1</p> <p>Doplnění odpovědi: <i>Hliníkové bývají plechovky, víčka od jogurtů, fólie od tavených sýrů a čokolád, potravinové misky a alobal. Hliníkové obaly můžete vyhazovat do šedých kontejnerů na kovy nebo je odnášet do sběrných surovin.</i></p>
<p>Hliník je cenná surovina a výroba nových produktů z hliníku, který vznikne recyklací, představuje výrazně nižší zátěž pro přírodu než těžba nerostných surovin.</p> <p>4</p> <p>Doplnění odpovědi: <i>Hliníkové obaly a plechovky jsou velmi dobře recyklovatelné. Navíc samotný hliník lze recyklovat v podstatě donekonečna. Těžba bauxitu, ze kterého se hliník vyrábí, velmi devastuje životní prostředí v místě těžby. Výroba hliníku je velmi energeticky náročná a právě recyklací získáme relativně snadno cennou surovinu pro výrobu nových plechovek.</i></p>	<p>Nejlepší je, když budeme spotřebu obalů snižovat, což platí i o plechovkách. Ve srovnání s ostatními druhy obalů mají své nevýhody i výhody.</p> <p>3</p> <p>Doplnění odpovědi: <i>Nevýhodou je jejich výroba náročná na spotřebu materiálu, energie a vody. Výhodou je efektivní recyklovatelnost hliníku.</i></p>

DIVOKÁ
KARTA

1

CO JE TO LCA STUDIE?

DIVOKÁ
KARTA

2

UMÍME ŽÍT BEZ ODPADŮ?

DIVOKÁ
KARTA

3

JAKÁ NÁKUPNÍ TAŠKA JE
Z HLEDISKA DOPADŮ NA ŽIVOTNÍ
PROSTŘEDÍ NEJVHODNĚJŠÍ?DIVOKÁ
KARTA

4

VÍTE, CO JE TO
CIRKULÁRNÍ EKONOMIKA?

<p>Bez obalů se zcela obejít neumíme. Chrání výrobky před zničením, zajišťují hygienu, prodlužují životnost. Měli bychom však snižovat jejich spotřebu.</p> <p>2</p> <p>Doplnění odpovědi: <i>Odpovědnost k životnímu prostředí nám velí snižovat množství odpadů a tím i nejrůznějších obalů. Bez obalů, ať už jde o papír, sklo, plast, dřevo či textil, se však v dnešní době většinou zcela obejít neumíme. Je to dáno tím, že mají svou funkci – chrání výrobky před zničením, zajišťují hygienu, prodlužují životnost výrobků nebo usnadňují jejich skladování a transport. roto užijeme obaly s rozmyslem a vnímejme nejen jejich aktuální potřebu, ale ve vztahu k životnímu prostředí rovněž jejich celý životní cyklus.</i></p>	<p>Je to metoda, která hodnotí dopady konkrétního výrobku na životní prostředí.</p> <p>1</p> <p>Doplnění odpovědi: <i>Anglicky Life cycle analysis (proto také LCA studie) je metoda hodnocení dopadů konkrétního výrobku na životní prostředí. Tyto dopady se sčítají od těžby surovin potřebných pro jeho výrobu přes samotnou výrobu, přepravu, použití konečným spotřebitelem a nesmíme opomenout ani likvidaci a recyklaci výrobku. Znalost všech těchto dopadů nám umožňuje upravit naše chování tak, abychom když už musíme, dokázali vybrat výrobky a obaly, které zatěžují životní prostředí méně než ty ostatní.</i></p>
<p>Základní myšlenkou je minimalizovat vznik odpadů. A když už odpady vzniknou, tak bychom je měli umět opět (dokola) zpracovat tak, aby nám znovu sloužily.</p> <p>4</p> <p>Doplnění odpovědi: <i>Jak už název cirkulární ekonomika napovídá, vše se točí v kruhu. Všechno má hodnotu a ničím se neplýtvá. Veškeré věci, které využíváme, mají svou hodnotu. Měli bychom prodlužovat jejich životnost, a když nám doslouží, neměly by skončit jako nepotřebný odpad, ale materiály jako papír, plast, kovy, dřevo, textil či stavební hmoty je třeba recyklovat a suroviny z nich znovu používat.</i></p>	<p>Nejvhodnější je používat opakovaně použitelné tašky, nosit si na nákup svou tašku – nejlépe látkovou.</p> <p>3</p> <p>Doplnění odpovědi: <i>V obchodech v poslední době vidáme jako ekologičtější variantu plastové nákupní tašky tašku papírovou. Máme tedy dát přednost papírové? Jak dokládají LCA studie, není to tak úplně průkazné, protože tenká, 1x použitá plastová taška má z hlediska LCA dopad na životní prostředí srovnatelný jako 1x použitá papírová taška. Nejhorší dopad na životní prostředí má 1x použitá pevná plastová taška. Naopak nejnižší dopad mají opakovaně použité tašky a z nich pak textilní, které můžete používat po velmi dlouhou dobu.</i></p>